

Jakelussa mainituille

10.5.2017

Asia: **VUOKSEN VESIENHOITOALUEEN JA KYMIJOEN–SUOMENLAHDEN
VESIENHOITOALUEEN OHJAUSRYHMIEN YHTEINEN KOKOUS.
PÖYTÄKIRJA**

Aika: Torstai 4.5.2017 klo 14.00–16.15

Paikka: Videoneuvottelu

Läsnä:	Satu Pääkkönen.	Uudenmaan ELY-keskus
	Visa Niittyniemi	Kaakkois-Suomen ELY-keskus
	Kari Lehtinen	Keski-Suomen ELY-keskus
	Pekka Häkkinen, pj.	Etelä-Savon ELY-keskus
	Pertti Manninen	Etelä-Savon ELY-keskus
	Juho Kotanen, siht.	Etelä-Savon ELY-keskus
	Jari Mutanen	Pohjois-Savon ELY-keskus
	Mauri Karonen	Uudenmaan ELY-keskus
	Harri Mäkelä	Hämeen ELY-keskus
	Antti Mäntykoski	Uudenmaan ELY-keskus
	Leena Gunnar	Kaakkois-Suomen ELY-keskus
	Matti Sipponen	Pohjois-Savon ELY-keskus
	Paula Mononen	Pohjois-Karjalan ELY-keskus

1. Kokouksen avaus, läsnäolijoiden toteaminen ja järjestäytyminen

Ylijohtaja Pekka Häkkinen avasi kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleiksi. Todettiin läsnäolijat. Juho Kotanen toimii kokouksen sihteerinä.

2. Ohjausryhmien edellisen kokouksen 26.1.2017 pöytäkirjan hyväksyminen

Käytiin läpi ja hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja. Pöytäkirja tallennetaan [työtilaan](#).

3. Vesien- ja merenhoidon tehtävät, aikataulut ja organisointi - valtakunnallinen tilanne

Katsaus vesienhoidon suunnitteluun ja v. 2017-18 aikatauluihin

Pertti Manninen esitteli aikatauluasiaa. Huomioitavia asioita suunnittelussa ovat erityisesti:

- Tietojärjestelmät, vesien- ja merenhoidon tiedonhallinta
- Rajaukset, ominaispiirteiden tarkastelu, tyypittely, luokittelu: pidetään lähtökohtaisesti entisellään, joitakin välttämättömiä muutoksia voidaan tehdä
- Ihmistoiminnan paineiden arviointi
- Vesien tila-arviot, rannikkovesien tilaluokituksessa yhteensovittamistarvetta merenhoidon suunnittelun kanssa
- Pohjavesialueiden rajausten aikataulu uuden luokituksen myötä 2019
- Ohjeiden tarkistaminen tarpeen mukaan
- Keskitetyksi tehtävä laskenta, luokitus ym. (erit. SYKEN toimesta)
- Keskeisten kysymysten ja aikataulun kuuleminen v. 2018 ja siihen liittyvä viestintä
- Aluehallintouudistuksen vaikutukset tehtävänjakoon ja yhteistyöhön 2019-2021

Todettiin muutoksina edelliseen suunnittelukauteen nähden, että vesien- ja merenhoidon suunnitelmien tarkistaminen valmistellaan pitkälti yhteisissä työryhmissä. Lisäksi vesienhoitosuunnitelmien tarkistamisessa painopiste siirtyy suunnittelusta toimeenpanon edistämiseen. Maakuntauudistuksen myötä ELY-keskusten vesien ja merenhoidon tehtävät siirtyvät maakunnille 1.1.2019 alkaen.

Todettiin suunnittelutyön aikataulu. Vesien ominaispiirteiden määrittäminen ja ihmistoiminnan paineiden arviointi tehdään pääosin vuoden 2017 puolella. Työohjelman ja keskeisten kysymysten kuulemisaineiston laatiminen on aloitettu keväällä ja kuuleminen alkaa näillä näkymin tammikuussa 2018. Toimenpiteiden seurantajärjestelmää tulee kehittää v. 2017 aikana, koska mm. tietojen väliraportointi tulee tehdä EU:lle v. 2018. Vesien tila-arviot tehdään 2018-2019 ja tarkistetaan myös seurantaohjelmat. Toimenpideohjelmaa valmistellaan vuosina 2019-2020.

Uudet valtakunnalliset ja alueelliset vesienhoidon ryhmät

Todettiin vesien- ja merenhoidon organisointi kolmannella suunnittelukaudella.

Seurantaryhmä

Ryhmä seuraa ja ohjaa valtakunnallista vesien- ja merenhoidon suunnittelua ja toteutusta valtioneuvoston tasolla. Kokoonpano sisältää puheenjohtajan (Ari Niiranen, YM), sihteerin (Minna Torkkeli, YM) sekä jäsenet (MMM, YM, TEM, LVM, VM, STM, Valtionneuvoston kanslia, vesienhoitoalueiden ohjausryhmien puheenjohtajat, asiantuntijaorganisaatioiden johtajat (Metsähallitus, SYKE, LUKE) sekä keskeiset sidosryhmät. Ryhmän kokouksiin voidaan kutsua asiantuntijoita. Toimintatapana on pääsääntöisesti kaksi kokousta vuodessa. Ryhmällä on yhteinen sihteeristö vesien- ja merenhoidon koordinaatioryhmän kanssa ja ryhmällä on yhteinen työskentelyalusta ja yhteydenpito sähköpostilla kokousten välissä tarpeen mukaan. Ilmeisesti ryhmää ei ole vielä virallistettu.

Koordinaatioryhmä

Ryhmän tavoitteena on järjestää vesien- ja merenhoito toimivaksi kokonaisuudeksi eri toimijoiden kesken. Puheenjohtajana on Olli Madekivi (PIRELY) ja sihteerinä Sini Olin (SYKE). Jäseninä ovat MMM, YM sekä vesienhoitoalueiden ja merenhoidon koordinaattorit ELYistä ja lisäksi asiantuntijaorganisaatiot SYKE, LiVi, Trafi, Ilmatieteen laitos, Metsähallitus, Evira, Luke ja GTK. Ryhmä kokoontuu 4 kertaa vuodessa. Sihteeristö koostuu YM:n, SYKE:n ja ELYn asiantuntijoista. Ryhmä nimittää määräaikaista asiantuntijatiimejä, joissa on edustajia myös sidosryhmistä.

Seuraavia väliaikaisia ns. Ad hoc-ryhmiä on esitetty perustettavaksi ja kokoonpanoa pohditaan parhaillaan.

- Vesien- ja merenhoidon tiedonhallinta
- Viestintä- ja kuuleminen, kuuleminen aikataulusta ja keskeisistä kysymyksistä 2018
- Merenhoidon 1. osan päivittäminen ja rannikkovesien tilaluokitus
- Toimenpiteiden seuranta
- Ihmistoiminnan vaikutusten arviointi vesienhoidossa

ELYjen yhteiset ja sisäiset ryhmät

Lisäksi todettiin vesienhoitoaluekohtaiset ohjausryhmät (5 kpl) ja ELY-kohtaiset yhteistyöryhmät (13 kpl). Erikseen on vielä ELYjen vesipäällikköverkosto, jota koordinoi YM. Lisäksi todettiin asiantuntijaverkostot: pintavesiverkosto (pj. Anssi Teppo, EPOELY), pohjavesiverkosto (pj. Merja Antikainen, PIRELY), rannikkoverkosto (pj. Jouni Törrönen, KASELY).

Keskitetyt tehtävät

Keskitettyjä tehtäviä tehdään SYKE:n toimesta:

- painearviot (kuormitus, haitalliset aineet, HyMo)
- Mallit
- Menetelmäkuvaukset
- Hyötyarviot, kustannusten kattavuus
- Alustavat rannikon tila-arviot
- Kemiallinen luokittelu
- Erityisteematekstit (lainsäädäntö, ilmastonmuutos yms.)
- Raportointi

LUKE vastaa pääosin kaloja koskevien tietojen tuottamisesta.

Todettiin, että vesienhoidon organisointi vaikuttaa kaiken kaikkiaan selkeämältä kuin aiemmin.

Tiedonhallinnan tilannekatsaus

Antti Mäntykoski selosti vesien- ja merenhoitoa koskevan tiedonhallinnan kehittämistilannetta. Uusi suunnittelukierros on käynnistynyt ilman toimivia tietojärjestelmiä. YM:n virkamiesjohtoryhmä on linjannut, että vesitiedon kokonaisuudistus on käynnistettävä mahdollisimman pian resursseiltaan kestäväällä pohjalla. YM:n erillisrahoitus vuodelle 2017 on 110 000 €, jolla pystytään tekemään vain priorisoidut osiot. Todettiin, että tarvittaisiin päätös tiedonhallinnan kokonaisuudistuksesta, johon kuuluisi myös VEME (vesien- ja merenhoidon järjestelmä). Tässä tarvittaisiin uusia rahoituslähteitä sekä yhteistyötä ministeriöiden (erit. YM-MMM) välillä. Ratkaisua rahoitusasiaan ei ole kuitenkaan ole-massa.

VHS-MHS -tiedonhallinnan alatyöryhmä on perusteilla, jossa puheenjohtajana olisi Petri Liljaniemi (YM). VHA1-2-alueilta Antti Mäntykoski ja Juho Kotanen olisivat mukana ryhmässä. Asian tiimoilta järjestetään 15.5. kokous tiedonhallinnan kokonaisuudesta (Petri L. kokoonkutsujana).

Karttapalvelun kehittämisestä todettiin, että vesikartasta on olemassa kaksi versiota (suppea lähinnä pintavesien tilaa koskeva järjestelmä + laaja kaikki aineistot käsittävä). Uusi räätälöity Vesikartta laaditaan keskeisten kysymysten kuulemisajaksi. Uuteen versioon kootaan vain keskeiset vanhat ja uudet kartta-aineistot. SYKE vastaa aineistojen kokoamisesta ELYiltä tulleiden toiveiden perusteella. Syksyllä laaditaan pilot-versio YTR-käsittelyjä yms. varten. Karttapalvelu julkaistaan virallisesti tammikuussa (linkki kuulemisaineistoon). Työn rahoituksesta keskustellaan vielä YM:n kanssa.

Todettiin, että ilmeisesti valtakunnallisena kärkihankkeena lähdetään laatimaan kansallista paikkatietojärjestelmää (MML saanut rahoituksen). Suomi.fi -palvelua ollaan kehittämässä monipuolisempaan suuntaan. Ilmeisesti myös kaavoitusjärjestelmä voidaan jatkossa kytkeä tähän (esitetään mm. kaavamääräykset jne.). Todettiin, että tämä on tiedostettu myös vesienhoidon karttapalvelun suunnittelussa ja tämä voisi olla tulevaisuudessa yksi mahdollisuus vesienhoitosuunnitelman karttapalveluksi. Kaikessa tulee huomioida, että aineistojen rakenne ja sisältö sekä rajapinnat ovat kunnossa. keky-kuuleminen tehdään vielä kuitenkin vanhalla karttapohjalla, koska se on jo valmis palvelu ja sitä voidaan helposti räätälöidä eri käyttäjäryhmille.

4. Vesienhoitosuunnitelmien toimeenpanotilanne

Mauri Karonen esitteli asiaa. Vesiviestinnän OHKE-hankkeen kampanjana on ollut toimenpiteiden toteutuksen edistäminen vesienhoidossa ja merenhoidossa. Internetiin on avattu sivusto: <http://rahatpintaan.fi/>, joka ovat vesien- ja merenhoidon ja YM:n sekä MMM:n yhteiset, ymparisto.fi:stä erillinen sivusto.

Sivuston ovat toteuttaneet UUDELY, YM ja SYKE osana vesien- ja merenhoidon viestintää. Konsulttina on ollut Kitchen Oy. Alun perin sivustoa on suunniteltu mm. kärkihankerahoituksen edistämiskampanjaksi. Sisältönä on teemat,

rahoituslähteet, rahoituskortit, esimerkkitapaukset ja lisätiedot. Esitetyt rahoituslähteet kattavat kansainvälisiä, kansallisia, alueellisia ja paikallisia hankkeita.

Käytiin tarkemmin läpi sivustoa. Todettiin sivuilla oleva uusi ulkoasu. Sivustolla on myös ministeri Kimmo Tiilikaisen videotervehdys joka katsottiin. Todettiin sivuston teemat, joita ovat: Itämeren tilan parantaminen, joen tilan parantaminen ja järven tilan parantaminen, puron tilan parantaminen, kalaston tilan parantaminen, luonnon monimuotoisuuden turvaaminen, pintavesien kuormituksen vähentäminen, pohjavesien kuormituksen vähentäminen sekä kehittämisen ja viestinnän yhteistyöhankkeet. Kunkin teeman alla on eri rahoituslähteet kuvattuna hankekorttina. Lisäksi sivustolla on kumppanihakua (esimerkkejä ja linkkejä). Sivusto toimii Y-ASPAn -ELY-keskusten apuna (kysymykset ja vastaukset -listat ja asiantuntijoiden yhteystiedot). Suora linkki liitetään pääsivustolle (http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Vaikuta_vesiin).

YM vastaa jatkossa OHKE-hankkeen jatkosta ja sivuston ylläpidosta. Sivuja päivitetään vielä jonkin verran (mm. maatalouden ympäristökorvausjärjestelmän kuvaus puuttuu). Tulossa on myös ”vuosikello” eri rahoituslähteiden ajoituksista.

Käytiin keskustelua aiheesta. Ohjausryhmässä todettiin, että eri rahoitusinstrumenttien kokoamisessa yhteen paikkaan on tehty arvokas työ. Vastaavaa ei ole aiemmin tehty. Sisältöä voi ehkä hyödyntää myös muihin kuin vesienhoitohankkeisiin. Pohdittiin, että tarttuvatko hankekumppanit sivuston tarjoamaan informaatioon vai onko edelleen niin, että suhteellisen harva taho uskaltaa lähteä hakemaan rahoitusta. Tätä tulee jossain määrin pohtia viestinnän näkökulmasta. Sivustosta on tiedotettu ELYille. ELYjen kannattaa edelleen tiedottaa asiasta mm. yhteistyöryhmiä sekä muita sidosryhmiä.

Lisääntyvä hanketoiminta ja kumppanuudet lisäävät myös ELY-keskusten asiantuntijoiden omaa työmäärää. Kussakin ELY-keskuksessa on ainakin yksi asiantuntija joka hoitaa ELY-keskuksen kautta kulkevia avustuksia. Erilaisten hankkeiden tukena toimii useita ELY-keskusten sektorikohtaisia substanssiasiantuntijoita eri rooleissa. Vesien- ja merenhoidon koordinaattorit jakavat tietoa ja koordinoivat toimeenpanoa sekä kokoavat toteutumatietoja eri sektoreiden substanssiasiantuntijoilta.

ELYillä on vesienhoidon toimeenpanon edistämistehtävä mutta suhteellisen rajalliset keinot tähän. Lähinnä edistäminen koostuu rahoituksen myöntämisestä hankkeisiin ja viestinnällisistä keinoista sekä markkinoinnista. Tähän ei kuitenkaan ole varattu tätä päätyökseen tekevää henkilöstöä. Maakunta tulee toisaalta olemaan entistä suuremmassa roolissa vesienhoidon edistämisessä, koska samaan organisaatioon kuuluu enemmän toimijoita (erit. maakunnan liitto). Ohjausryhmässä todettiin yhteinen huoli resursseista direktiivin mukaisessa vesienhoidon suunnittelussa ja toteutuksessa kuten toimijatahojen aktivoimisessa. Olisi tarkkaan mietittävä miten ne suunnataan optimaalisesti.

Todettiin, että toimintaa tulee ylläpitää ja toimijoita aktivoitua, että hakemuksia edelleen tulisi. Hyviä toimijoita ovat olleet isot hankekumppanit kuten Vanaja-vesikeskus, joilla voi olla erilaiset toimintatavat kuin viranomaisilla. On pohdittu sitä, että voitaisiinko tällaisille toimijoille antaa isompi potti rahaa, jonka toimijat edelleen jakaisivat hankkeisiin.

Etelä-Savossa on pohdittu mallia, jossa vesienhoitosuunnitelmat tai ELY-kohtaiset vesienhoidon toimenpideohjelmat sisällytettäisiin uuden kalastuslain toimeenpanoon eli erityisesti kalatalousalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmiin (KHS). Tämän kaltaista aktiivisuutta on ollut nykyisillä kalastusalueilla. Puulan alueella on tehty tämän tyyppinen käyttö- ja hoitosuunnitelma pilottina. Kyyveden alueella on vastaava käynnistymässä. Toimenpiteiden toteuttamisen kannalta kohderyhmänä olisivat oikeat tahot eli vesialueen omistajat ja välillisesti rannan omistajat, jotka ovat kalakantojen hoidon lisäksi keskeisiä myös vesienhoidossa. Tällä tavoin yhdistettäisiin kalatalousalueiden tulokertymää kunnostushankkeisiin tai ravinteiden vähentämishankkeisiin ja ELY olisi osaltaan niitä tukemassa. Toiminta tukisi myös Etelä-Savossa maakuntastrategian painotuksia (vesi, metsä, ruoka) ja toiminnan tuloksia (rannan- ja vesialueen omistajat sidotaan mukaan toimintaan). Toisaalta todettiin, että kalatalousalueilla tehtävän suunnittelun keskeisimmät tavoitteet tulevat kalastuslain puolelta eli erityisesti kalatalouden järkevän käytön suunnittelu. Todettiin, että KHS-valmistelutyön osalta uusista toimijoista tulee lähivuosina ehkä pulaa ja toisaalta markkinarakoa syntyy konsulteille.

5. Vesienhoidon keskeiset kysymykset ja kuuleminen 2018

Juho Kotanen esitteli asiaa. Valmistelua on käynnistetty keväällä yhteistyöryhmissä ja vesienhoitoalueilla. Toistaiseksi ei ole valtakunnallisia linjauksia. Todettiin tämän hetkinen aikataulu:

2017

- Kevät: valmistelun käynnistäminen yhdessä sidosryhmien kanssa
- Kesä: alueelliset ELY-kohtaiset tekstit, kartat
- Syyskuu: ELY-kohtaiset kekyt YTR-kokouksissa => kokoaminen VHA-kohtaisiksi kekyiksi VHA:lla => kommentointi ELYjen YTR:ssä
- Lokakuu VHA1+2 -ohjausryhmien käsittely
- Marraskuu: ruotsinkielinen käännös
- Joulukuu: asiakirjojen viimeistely

2018

- Tammi-helmikuun vaihe: kansalaiskuuleminen alkaa + lausuntokierros
- Syksy: palautteen kokoaminen

Kuulemisasiakirjasta tehdään sähköinen versio (pdf). Pohjana ovat edellisen kauden asiakirjat. Valtakunnallisesti VHA-yhteistyössä on lähdetty työstämään mallirunkoa. Tekstit päivitetään ja ajantasaistetaan. Esitystapaa tiivistetään ja turha toisto poistetaan. Kuulemisdokumenttiin liitetään ELYjen laatimat ytimekkäät suunnittelualuekohtaiset kuvaukset kuten edellisessä keky-

kuulemisasiakirjassakin. Uutena mahdollisesti lisätään havainnollistavia ja tiivistäviä asioita, kuten suunnittelualuekohtaisten tekstien yhteyteen ”infolaatikot” sekä kartat, jossa kuvataan ko. suunnittelualueen vesistöjä, ihmistoiminnan paineita jne. Kartta-aineistoja on valmisteltu keskitetysti koordinoivissa ELYissä. Nettipohjaiseen vesikarttaan tehdään räätälöity kuulemisversio, josta lisätään linkit linkit kuulemisasiakirjaan.

Todettiin edellisen suunnittelukauden 2016-2021 keskeiset vesienhoidon kysymykset VHA1-2-alueilla. Keskeiset kysymykset kannattaa laittaa mietintään ELYjen YTR-ryhmissä. Esim. ESAELY pyysi omaa YTR:ää miettimään niitä ennen edellistä 23.3. kokousta. Alustavia ehdotuksia käytiin läpi kokouksessa. Keskeiset kysymykset olivat pitkälti samoja kuin ed. kaudella, mutta toimeenpanon turvaaminen nostettiin tärkeimmäksi. YTR halusi painottaa uusina asioina myös mm. tietopohjan lisäämistä pohjavesien osalta, ilmastonmuutoksen vaikutuksiin varautuminen, vesialueen omistajuuden ja organisoinnin kehittäminen sekä haitalliset aineet vesistöissä (mm. muovit, lääkkeet).

Todettiin, että maakuntauudistuksen tuomia maakuntarajojen muutoksia (esim. Joroinen, Heinävesi) ei huomioida vielä keky-vaiheessa vaan vasta rajojen tultua voimaan ja esim. toimenpideohjelman laatimisvaiheessa. Hallinnollisten rajojen muutokset eivät sinänsä muuta vesienhoitosuunnitelman sisältöä, koska suunnitelmassa on käytössä valuma-alerajat.

6. Aluehallintouudistuksen tilannekatsaus vesienhoidon näkökulmasta

Keskusteltiin aluehallintouudistuksen tilanteesta maakuntien ja LUOVAn valmistelun sekä vesienhoidon palveluiden ja maakuntien välisen yhteistyön osalta. Käytiin lyhyt kierros ELY-keskuksittain. POKELYssä on tehty toimintamallivalmistelua, jossa ympäristö-toimintamalliryhmässä on käyty läpi ELY:stä maakuntaan siirtyviä tehtäviä kuten vesienhoitoa, seurantaa, kala-asioita ja muita ympäristötehtäviä. Puheenjohtajana on Janne Kärkkäinen. Työssä on myös selvitetty kuntien ympäristötoimien tehtäviä jos ne siirtyisivät maakunnan hoitoon. Ensi vaiheen selvitys on jätetty koordinoivalle ryhmälle ja odotellaan palautetta. Yhteistyön varmistaminen oli tullut monessa kohtaa esille ja tätä pidetään tärkeänä.

KASELYssä on kaksi maakuntaa, joissa valmistelu on mennyt hieman eri tahtiin. Etelä-karjalassa vesiasiat käsitellään alueiden käytön alatyöryhmässä. Raportointi tuli tehdä viime kuun loppuun mennessä. Kymenlaakson osalta vesien- ja merenhoitoa on käsitelty erillisessä ryhmässä ja raportointi tulee tehdä tämän kuun loppuun mennessä. Todettiin, että kuntien ympäristötehtävien siirtämisestä maakunnan hoitoon on tehty selvitystyötä mutta toteutumista pidetään epätodennäköisenä. Todennäköisempänä pidetään mahdollisimman maakuntalaajuista kuntapohjaista mallia. UUDELYssä vesienhoitoa on käsitelty alatyöryhmässä, jossa on myös ELYjen muut ympäristötehtävät sekä liikennetehtävät ja maakuntakaavoitus. Vesien ja merenhoidosta on tehty oma palvelukuvaus, joka sisältää mm. tehtävän sisällön, osaamisen ja

resurssit. Seuraavaksi pohditaan synergioita ja vaikuttavuutta eri tehtävien välillä.

HAMELYssä toimii maankäyttö-, liikenne ja ympäristötyöryhmä. HAM:n alueella valmistelua on tehty kahdessa maakunnassa, mutta se vaikuttaa olevan nyt seisahtuneen. Ryhmissä on tehty nykytilan kartoitusta ja muutenkin sisältö on ollut saman tyyppinen kuin muuallakin. Jatkossa mietitään tulevia toimintatapoja. Liikennesektorin osalta on ollut eniten keskustelua. Myös voimavarojen riittävyys ja mahd. jakautuminen kahden maakunnan alueelle on nähty monin tavoin ongelmallisena (henkilöstön osaaminen ja riittävyys, eläköityminen jne.). KESELYn valmistelussa on pitkälti sama tilanne kuin UUD:n ja HAM:n alueilla. Nykytilan kuvaukset on tehty tarkkaan. Valmistelu on viime aikoina seisahtunut. Jatkossa tulee miettiä miten ympäristötehtävät niputetaan palvelukuvauksiin. Ne eivät ehkä säily omana kokonaisuutenaan. Tulee myös miettiä onko ympäristöpuolella vielä ulkoistettavaa. Tällä hetkellä kootaan väliaikaishallintoa.

POSELYssä vesienhoito on liitetty vesivarat-työryhmään. Viime viikolla laadittiin uuden organisaation palvelumallikuvauksia. Palvelumallit tulee saada valmiiksi kesäkuun loppuun mennessä. ESAELYssä valmistelua on tehty alueiden käyttö-ryhmän alatyöryhmässä. Valmisteluryhmät laativat huhtikuun lopulla raporttinsa, jotka projektipäällikkö kokoaa maakuntavalmistelun johto- ja ohjausryhmille. Jatkossa tulee olemaan tarkennuskierros, jossa jo lasketaan henkilötyövuosia jne. maakunnan taloussuunnitelmaa varten.

Kalatalousasioista todettiin, että asioita on valmisteltu järvi-suomen alueella seitsemän maakunnan alueella. Toimintatavat ovat olleet erilaisia mutta perusajatus on kaikkialla sama. Kalataloudella löytyy yhdyspintoja moniin toimintoihin ja yhteistyö on ollut luontevaa jo aiempinakin vuosina. Asiakastytyväisyys on ollut kohtuullisen hyvä eri toiminnoissa. Maakuntien edustajien kanssa on käyty jo ensimmäisiä neuvotteluja ja lisää on tulossa.

Todettiin myös LUOVA-valmistelun tilanne, jonka eri ryhmissä on edustajia VHA1-2-ohjausryhmässä. Ympäristötehtävien osalta on saatu kommentteja ELYiltä ja aluehallintovirastoilta. Tehtävät käydään läpi ja ne luokitellaan ydinprosesseihin ja erityyppisiin tehtäviin, jonka jälkeen mietitään mitkä tehtävät vaativat alueellista läsnäoloa ja mitkä voidaan hoitaa valtakunnallisesti. Tämän jälkeen mietitään toimintamallit, asiakkuudet, sidosryhmät, resurssit, osaaminen, tukipalvelut jne. Työn tulee valmistua elokuun loppuun mennessä. Toimeenpanoa valmisteleva ryhmä odottaa alatyöryhmien tuloksia ja tullaan valmistelevaan viestintäsuunnitelmaa- ja aineistoa valmistellaan ulkoiseen ja sisäiseen viestintään. Todettiin, että viraston nimeksi on vakiintumassa LUOVA suomeksi ja ruotsiksi. Henkilötyöryhmässä laaditaan lähiaikoina taulukot, jossa on tietoa erityyppisistä tehtävistä (ilman henkilönimiä). Myöhemmin käsittely tulee luonnollisesti tehdä henkilötasolla ja käydään muutoskeskustelut. Ohjauksen puolelta todettiin, että valmistelu perustuu pitkälti maakuntien väliseen yhteistyöhön ja ilman ministeriöiden ohjausta.

Keskusteltiin siitä kuinka vesienhoidon, vesitalouden ja kalatalouden tehtävät tulee järjestää maakunnissa. Oltiin samaa mieltä siitä, että tulee perustaa

työryhmä miettimään vaihtoehtoisia malleja. Käytiin keskustelua siitä, miltä pohjalta työtä lähdetäisiin viemään eteenpäin. Toisaalta nähtiin järkevänä, että kaikki vesiasiat tulisi laajapohjaisesti käydä yhteisesti läpi. Vesitaloustehtävissä on MMM:n mallina jako kolmeen suuralueeseen. Kalatalouspuolella on tällä hetkellä omat kalatalous-ELYt ja alueet toimivat kalatalouden lähtökohdista. Todettiin myös, että tällä hetkellä valtion vesirakenneomaisuus ja hydrologinen seuranta on keskitetty EPOELYyn.

Vesienhoito on puolestaan YM:n tehtäviä. Lakiluonnoksen perusteella MMM haluaa turvata resurssit ja yhteistyön kun sillä olisi oikeus perustaa maakunnille yhteinen toimielin hoitamaan yhteisiä tehtäviä kala- ja vesitalouspuolella. VHS:n puolellakin voitaisiin ajatella esim. koordinaatiossa ja edistämisessä yhteinen toimielin, yhteiset virat tai sopimukset tarkoituksen mukaan. Evästyksiä voisi saada maakuntalakiluonnoksesta sekä lakiluonnoksesta vesi- ja merenhoitolaista ja miettimällä yhteisiä tehtäviä (esim. koordinointi, vesienhoitosuunnitelmien valmistelu, EU-raportointi jne.). Toisaalta osa vesienhoitotehtävistä kuten toimeenpano (avustusten jakaminen jne.) on kaikkien maakuntien tehtävä.

Tavoitteena on lähteä tarkastelemaan mitä esim. yhteinen toimielin tekisi ja vaihtoehtona voisi olla yhteisillä viroilla tai sopimuksilla tehtävä työ. Tavoitteena on muodostaa kuva mitä tehtäviä voitaisiin hoitaa toimielimen avulla, suuralueittain tai jopa kahden maakunnan kesken. Viime vaiheessa myös maakunnilla ja poliitikoilla voi olla hyvinkin omia intressejään asiassa ja liian valmiita esityksiä ei voi tehdä varsinkin kun ei vielä tiedetä henkilötasolla maakuntiin meneviä henkilöitä ja jakautumista ELYissä maakuntien kesken. Toiminta on jo tällä hetkellä kriittistä henkilöresurssien osalta saati että niitä jaetaan vielä useampiin maakuntiin.

Koordinointisysteemi VHA1-2:n välillä on toiminut hyvin tähän mennessä. Jatkossa vesienhoidon koordinaatiiovastuita ei tultane kirjoittamaan asetukseen vaan maakuntien tulee ne sopia keskenään. On mahdollista, että vesienhoitoalueilla on eri tyyppistä osaamista ja valmiutta erikoistumiseen mikä kannattaa huomioida työryhmän työssä.

Työryhmä lähtee liikkeelle vesienhoidon ja tulvariskien hallinnan osalta, koska ne ovat tällä hetkellä suhteellisen selvästi määritellyjä tehtäviä. Todettiin, että myös lainsäädännön mukaan merenhoito kuuluu mukaan työryhmän toimeksiantoon erityisesti UUDELYn ja KASELYn osalta ottaen huomioon kuitenkin VARELYn rooli merenhoidon koordinaattorina. Kalatalous pidetään ainakin toistaiseksi tarkastelun ulkopuolella.

ELYt nimeävät henkilöt työryhmään. Toimeksiantoon kuuluvat mm. miten yhteiset tehtävät tulevassa maakuntahallinnossa tulisi hoitaa keskitetysti ja minikäläistä muuta yhteistyötä kannattaa tehdä. Työryhmältä pyydetään myös esityksiä organisoinnista.

Puheenjohtaja valmistelee toimeksiantoa. Se lähetetään s-postimuodossa y-johtajille, jossa pyydetään nimeämään kustakin VHA1-2 ELY-keskuksesta jäsen tai jäsenet ryhmään.

6. Muut asiat

Todettiin YM:n järjestämä vesien- ja merenhoidon toimeenpanon koulutuspäivä 17.5. YM:n pankkisalissa. Ilmoittautuminen päättyy 10.5.2017. Jokaisen ELY-keskuksen kannattaa osallistua koulutustapahtumaan joko videolla tai paikan päällä.

VHA2:n koordinaattori Mauri Karonen jää ansaitulle eläkkeelle ja kyseessä oli hänen viimeinen VHA1-2-ohjausryhmän kokouksensa. Puheenjohtaja kiitti Mauria ansiokkaasta työstä alueellisen vesienhoidon suunnittelun osalta sekä myös hänen tiivistä otetta valtakunnallisen vesienhoidon kehittämisestä. Myös VHA2:n puheenjohtaja Satu Pääkkönen välitti kiitokset koko Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen puolesta.

7. Ohjausryhmien evästykset

Ei lisäevästyksiä.

8. Ohjausryhmien seuraavat kokoukset ja kokouksissa käsiteltävät asiat

Seuraava kokous pidetään videoneuvotteluna ke 18.10.2017 klo 10-12 alkaen. VHA2 on järjestäjävuorossa.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti osallistujia ja päätti kokouksen.

JAKELU:

Pekka Häkkinen	Etelä-Savon ELY
Leena Gunnar	Kaakkois-Suomen ELY
Janne Kärkkäinen	Pohjois-Karjalan ELY
Jari Mutanen	Pohjois-Savon ELY
Satu Pääkkönen	Uudenmaan ELY
Tommi Muilu	Hämeen ELY
Kari Lehtinen	Keski-Suomen ELY
Matti Sipponen	Pohjois-Savon ELY
Eeva-Riitta Puomio	Uudenmaan ELY

Vesa Rautio	Etelä-Savon ELY
Marjukka Kilpeläinen	Etelä-Savon ELY
Visa Niittyniemi	Kaakkois-Suomen ELY
Paula Mononen	Pohjois-Karjalan ELY
Veli-Matti Vallinkoski	Pohjois-Savon ELY
Timo Turunen	Pohjois-Savon ELY
Harri Mäkelä	Hämeen ELY
Ansa Selänne	Keski-Suomen ELY

Pertti Manninen	Etelä-Savon ELY
Juho Kotanen	Etelä-Savon ELY
Mauri Karonen	Uudenmaan ELY
Antti Mäntykoski	Uudenmaan ELY

Tiedoksi:

Koordinointiryhmät
 ELY-keskusten vesivarayhdyshenkilöt ja -päälliköt